

De internationale organisatie Mercy Ships vult de gaten in de gezondheidszorg van West-Afrika

Solidariteit bedreigd

Hugo DE RIDDER neemt het op voor de generatie van zijn kleinkinderen

- ▶ Op twintigers en dertigers rust vandaag een enorme druk
- ▶ Jonge mensen kunnen zonder hulp van (groot-)ouders geen huis kopen

Erik DE SMET

Voor Hugo de Ridders tachtigste verjaardag, 's lands bekendste Wetstraatwatcher, wilde zijn uitgever een bloemlezing brengen van zijn beste werk, gekozen door jeugdige lectoren met meer belangstelling voor De Ridders beschouwende werk dan voor zijn politieke kronieken. De bundel zou *De Ridders Digest* gaan heten. De gevierde auteur vond dat wat dunnetjes en voegde aan de keuze een lange brief aan zijn kleinkinderen toe, waarin hij stelt dat de twintigers en de dertigers van vandaag wel eens het kind van de rekening kunnen worden.

„Materieel hebben de kleinkinderen van mensen van mijn generatie het beter dan ooit”, vertelt De Ridder. „Maar onze generaties laten ze wel levenslang opdraven voor een uit de hand gelopen overheidsschuld van 36.000 euro per inwoner, een verpletterende pensioenlast en de nasleep van roekeloos bankieren. Nu al zijn een half miljoen Belgen ouder dan tachtig, in 2045 zullen dat er een miljoen zijn. De vergrijzing bedreigt de natuurlijke solidariteit tussen de generaties.”

Er is echter meer dan het materiële. De gewezen journalist van *De Standaard* beschouwt de huidige generatie jongvolwassenen als overvraagd en verzet zich tegen het verwijt dat ze verward zou zijn. „Onophoudelijk moeten ze zich bijscholen. Ze moeten steeds bereikbaar zijn en ze worden voortdurend geëvalueerd. Ons land laat een zeer hoge productiviteit optekenen, maar ook de bijna hoogste cijfers inzake zelfmoord en pillenverbruik. Dat hangt samen. Het leven lijkt meer op het afwerken van een agenda.”

Bart Holvoet, voorzitter van de Kristelijke Arbeidersjongeren (KAJ), beaamt De Ridders stelling van een overvraagde generatie. „Op de twintigers van vandaag

Volgens Hugo De Ridder moet het kapitaal van zestigplussers gemobiliseerd worden voor de jongere generatie. © Corbis

rust ontzettend veel druk”, stelt Holvoet. „Ze moeten niet enkel presteren, het individu komt op zich te staan. Veel jonge mensen die vandaag werk zoeken, vinden slechts tijdelijke banen, *zero-zekere* banen ook, met uitsluitend week- en dagcontracten.”

„We hebben een hoge productiviteit, maar ook zeer hoge cijfers inzake zelfmoord en pillen”

Holvoet kent kajotters die negen jaar lang werkten met dagcontracten. Zo iemand kan geen lening voor een huis krijgen. „De cijfers van de VDAB tonen aan dat er te weinig werk is”, zegt Holvoet. „Voor vier laaggeschoolden is er één baan beschikbaar. Activering is vandaag het modewoord.

Maar dat legt alle verantwoordelijkheid bij de jonge mensen, terwijl de samenleving niet genoeg werk kan genereren. Jongeren, en zeker de minst geschoolden, komen in een systeem terecht dat geen respect voor hen heeft.”

Kan er in die context sprake zijn van solidariteit tussen de generaties? Holvoet: „We evolueren naar een samenleving waarin steeds minder wordt gedeeld. Hoe komt het dat er geen werk is voor iedereen of dat jongeren de school verlaten zonder diploma? De oudere generaties zijn verantwoordelijk voor de opvoeding en de kansen van jonge mensen.”

Kijken we maar naar de stuitend hoge prijzen van het vastgoed. Hoe moeilijk is het niet voor een jong stel om zich een eigen woning aan te schaffen? „Zonder hulp van de ouders of de grootouders lukt dat niet”, weet Holvoet. „En dan spreken we nog niet over

arbeidersjongeren die vanwege hun slechte contracten geen leningen kunnen vastkrijgen. Een eigen woning is toch een zekerheid en een basisrecht? Aanvaarden we die toestand? De samenleving moet meer kiezen voor zekerheid voor allen. Zijn we bereid voor elkaar te zorgen?”

Volgens Hugo De Ridder zijn er wel degelijk oplossingen te bedenken om de jongste generaties te ontlasten. In zijn boek doet hij enkele suggesties. De erfenis-sprong bevorderen bijvoorbeeld. Omdat mensen ouder worden en de gemiddelde leeftijd van de erfgenen rond de zestig ligt, zouden erfenissen van grootouders aan kleinkinderen minder zwaar belast kunnen worden. Ook zouden de hoogste pensioenen niet of minder geïndexeerd kunnen worden en het kapitaal van senioren – zestig procent van alle bezit is in handen van zestigplussers –

actiever worden aangesproken, bijvoorbeeld voor leningen voor de bouw van nieuwe scholen.

De Ridder wil zichzelf niet bestempelen als pessimistisch. Volgens Europees president Herman Van Rompuy, die het voorwoord schreef, is De Ridder een man die hoopt en die deze hoop uitdraagt. „Veel jonge mensen zijn zich bewust van de malle molens en willen niet meer meedraaien in de ratrace”, vertelt De Ridder. „Ik schreef mijn boek als ervaringsdeskundige, want ik zie ze voor me, mijn klein- en achterkleinkinderen. De bron is zuiver gebleven. De mens heeft nog steeds de instelling om eenvoudige dingen graag te doen.”

Hugo De Ridder, *Brief aan mijn kleinkinderen. De overvraagde generatie*, Lannoo, Tielt, 2012, 262 blz., 19,99 euro, ISBN 978 94 0140 308 5.